

ΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ

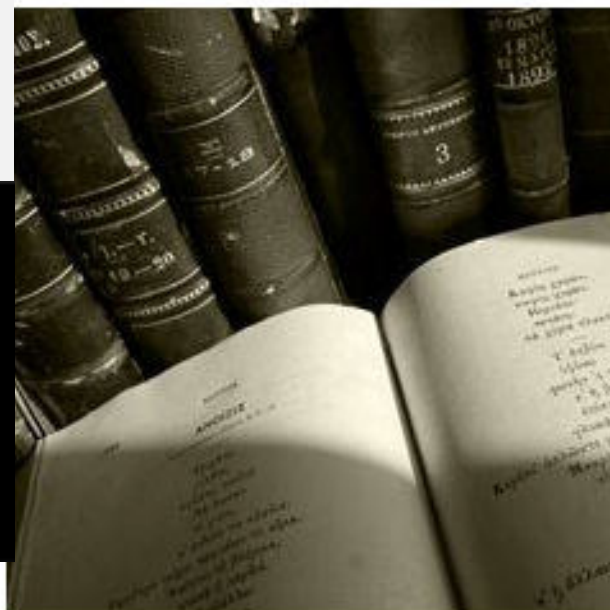
ΑΡΧΕΙΟ (Βιβλιοθήκη, Αρχεία, Συλλογές)

ΤΟΥ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ
ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΗΣ

✓1960: Ο Μάνος Χαριτάτος και ο Δημήτρης Πόρτολος αρχίζουν να συλλέγουν αρχεία, έντυπα και αντικείμενα.

«Επειδή και οι δύο αγαπούσαμε τα βιβλία και τα χαρτιά, αντί να μαζεύει και να ασχολείται ο καθένας μόνος του, θεωρήσαμε και πιστέψαμε ότι μπορούσαμε να το κάνουμε μαζί».

Δημήτρης Πόρτολος

✓1964: Το ΕΛΙΑ αποκτά το όνομα και το λογότυπό του

Ελληνικό
Λογοτεχνικό και
Ιστορικό
Αρχείο

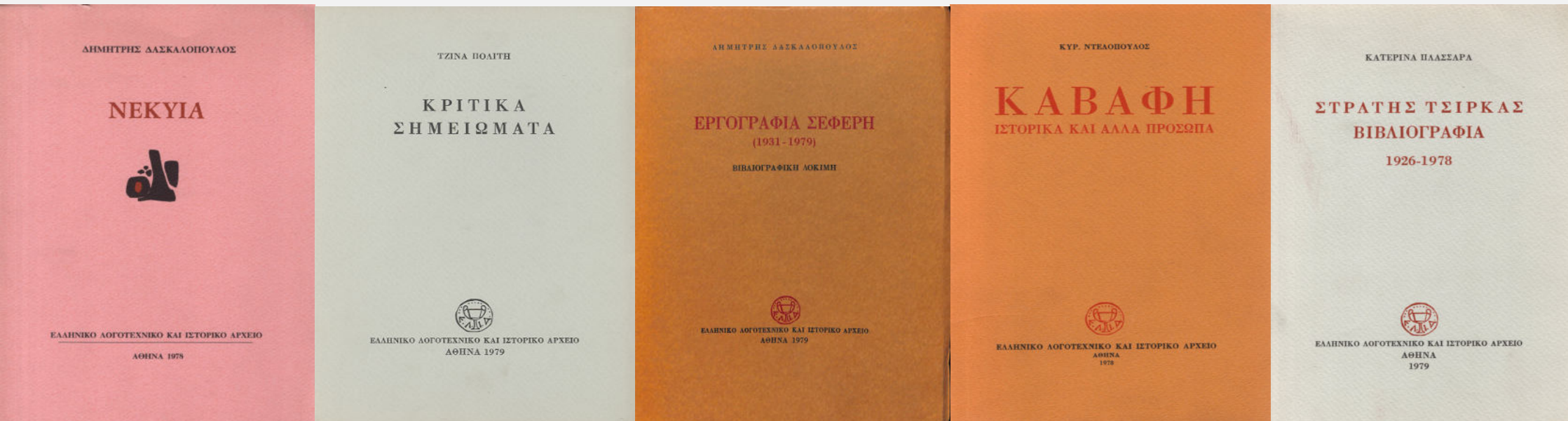
κάνθαρος

«Επειδή μας άρεσαν τα αρχαία αγγεία, ο Μάνος ζωγράφισε έναν κάνθαρο, ο οποίος και σήμερα ακόμη, έστω και ανεπισημως, είναι το σημάδι του ΕΛΙΑ».

Δημήτρης Πόρτολος

✓ 1964-1979

- Δώδεκα με δεκατέσσερις διαφορετικοί χώροι
- Κέντρο η οδός Ελλανίκου
- Βιβλία 19^{ου} αιώνα-Οδός Λουκιανού
- Πρώτα αρχεία: Κωστής Παλαμάς 1965, Θεόδωρος και Γενναίος Κολοκοτρώνης 1968, οικογένεια Στεφάνου 1970, Ιωάννης και Παύλος Κουντουριώτης 1974, Θράσος Καστανάκης 1975, Αλέξανδρος Διομήδης 1980, οικογένεια Στρέιτ δεκαετία 1980.
- Πρώτες εκδόσεις 1978-1979

✓ 1980: ίδρυση ΕΛΙΑ

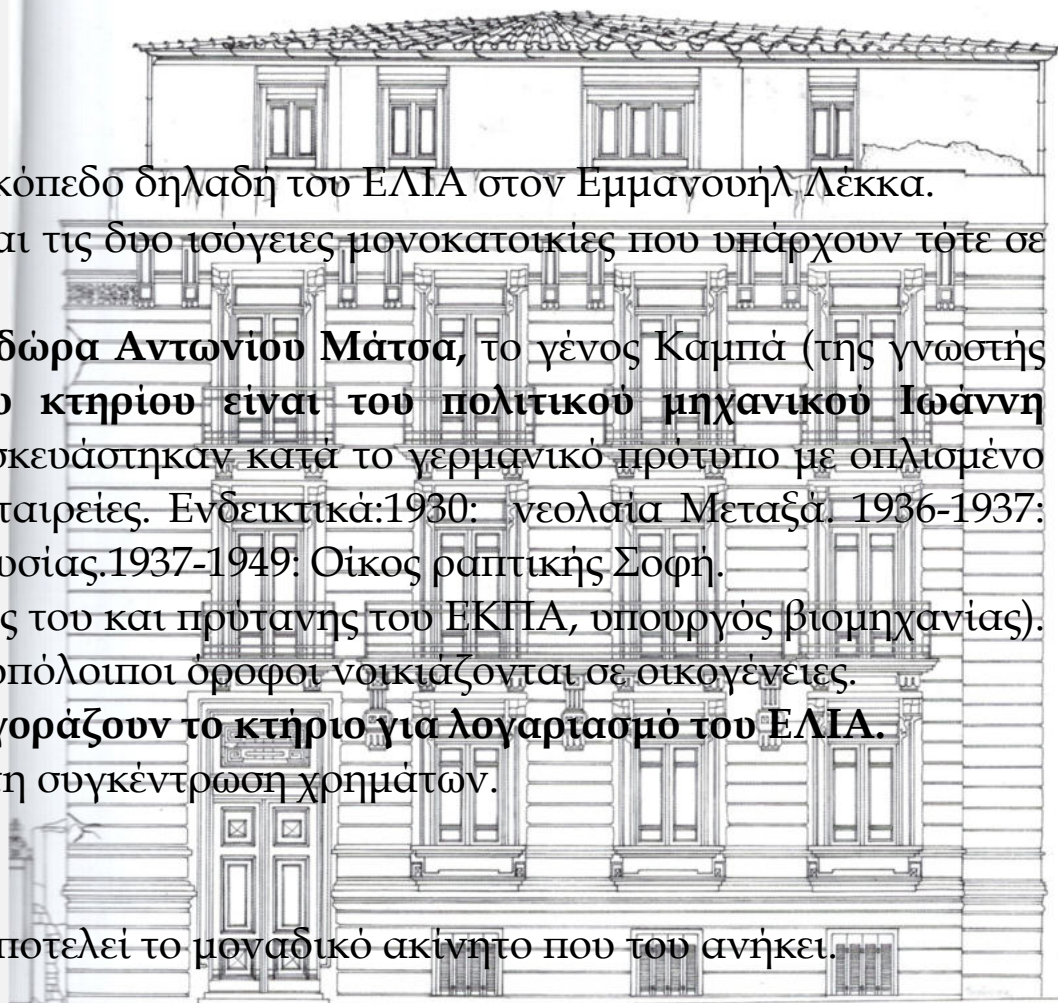
- Μη κερδοσκοπικό σωματείο
- 20 Οκτωβρίου 1980
- Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο
- Ελεγκτική επιτροπή και ιδρυτικά μέλη
- Σκοπός:
 - συλλογή, οργάνωση-ταξινόμηση, μελέτη υλικού
 - διάσωση πολιτιστικής κληρονομιάς και προαγωγή της φιλολογικής επιστήμης και των ιστορικών σπουδών.
- Μέσα επίτευξης του σκοπού:
 - εκδόσεις, εκθέσεις, προγράμματα, συνεργασίες, έκδοση περιοδικού
 - ανοιχτό ερευνητικό κέντρο: Βιβλιοθήκη και Αναγνωστήριο

✓1986: Το κτήριο του ΕΛΙΑ - αγορά

Αγίου Ανδρέου 5, Πλάκα, Αθήνα

- 1896: Ο Αναστάσιος Σπουργίτης πουλάει το κτήμα, το οικόπεδο δηλαδή του ΕΛΙΑ στον Εμμανουήλ Λέκκα.
- 1924: Ο Κίμωνας Γιαννόπουλος αγοράζει το οικόπεδο και τις δυο ισόγειες μονοκατοικίες που υπάρχουν τότε σε αυτό από τα παιδιά του Εμμανουήλ Λέκκα.
- 1925: **Ανέγερση κτηρίου από την νέα ιδιοκτήτρια Θεοδώρα Αντωνίου Μάτσα**, το γένος Καμπά (της γνωστής οικογένειας οινοπαραγωγών Καμπά). Τα σχέδια του κτηρίου είναι του πολιτικού μηχανικού **Ιωάννη Ιωαννίδη**. Από τα πρώτα κτήρια της Αθήνας που κατασκευάστηκαν κατά το γερμανικό πρότυπο με οπλισμένο σκυρόδεμα. Το νοίκιαζαν ανά όροφο σε ιδιώτες ή σε εταιρείες. Ενδεικτικά: 1930: νεολαία Μεταξά. 1936-1937: γραφεία Οργανισμού Διοικήσεως Εκκλησιαστικής Περιουσίας. 1937-1949: Οίκος ραπτικής Σοφή.
- 1950: Αγορά κτηρίου από τον Μιχαήλ Δένδια (καθηγητής του και πρότανης του ΕΚΠΑ, υπουργός βιομηχανίας). Διαμένει με την οικογένειά του στον τρίτο όροφο και οι υπόλοιποι όροφοι νοικιάζονται σε οικογένειες.
- **1986: Ο Μάνος Χαριτάτος και ο Δημήτρης Πόρτολος αγοράζουν το κτήριο για λογαριασμό του ΕΛΙΑ.**
- 1988 -1990: Δημοπρασίες στην Πινακοθήκη Πιερίδη για τη συγκέντρωση χρημάτων.
- 1989 : Ξεκινά η αποκατάσταση του κτηρίου
- **1990 : Εγκαίνια κτηρίου ΕΛΙΑ τον Νοέμβριο.**
- 2009: Το κτήριο περνάει στην ιδιοκτησία του ΜΙΕΤ και αποτελεί το μοναδικό ακίνητο που του ανήκει.
- 2015 -2018: Αποκατάσταση του κτηρίου λόγω φθορών.

Αρχική αποτύπωση της πρόσοψης του κτηρίου του ΕΛΙΑ.

✓1990: Το κτήριο του ΕΛΙΑ - εγκαίνια

Αγίου Ανδρέου 5, Πλάκα, Αθήνα

«Ολόλευκο και καταφώτιστο το ανακαινισμένο νεοκλασικό κτήριο με ορθάνοικτα τα πράσινα παράθυρά του, δεχόταν τους φίλους του [...]».

«Όλοι θαύμασαν το ωραίο κτήριο... και δεν παρέλειψαν να συγχαρούν τον πρόεδρο – ψυχή του ΕΛΙΑ κ. Μάνο Χαριτάτο που έπλεε σε πελάγη ευτυχίας γιατί το όνειρό του γίνεται πραγματικότητα».

Νέα του Χάμιλτον, Ιανουάριος 1991.

‘Η Έταιρεία ‘Ελληνικου Λογοτεχνικού και ‘Ιστορικού ‘Αρχείου (Ε.Λ.Ι.Α.) σᾶς προσκαλεῖ τὴν Παρασκευὴ 30 Νοεμβρίου 1990, ὥρα 7.00 - 10.00 μ. μ., στὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου ιδιόκτητου κτιρίου της στὴν Πλάκα.

Μὲ τὴν ἐνκαιρία αὐτὴ παρουσιάζεται ὡς πρώτη ἐκδήλωση στὸν χῶρο αὐτὸ ἔκθεση μὲ θέμα “‘Ελευθέριος Βενιζέλος 1910 - 20”.

*ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ 5, ΠΛΑΚΑ
Τη λ. 321.1149 - 325.0378*

*Διόρκεια Έκθεσης: ἕως 11.1.1991
ὥρες: 10.00-14.00 καὶ 17.30-20.30*

Η εύρεση μόνιμης στέγης «έκανε το ΕΛΙΑ φορέα, σχεδόν το επέβαλε».

Δημήτρης Πόρτολος

«Βραδιά αφιερωμένη στη μνήμη του Μάνου Χαριτάτου», Δεκέμβριος 2019.

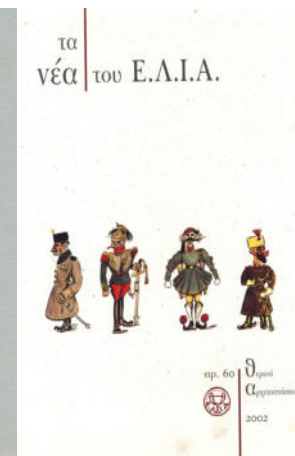
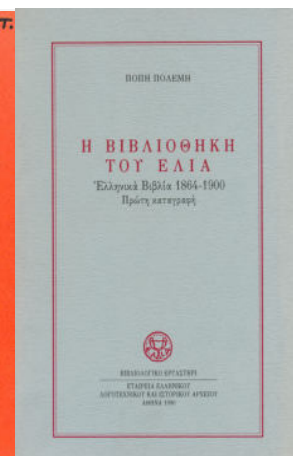
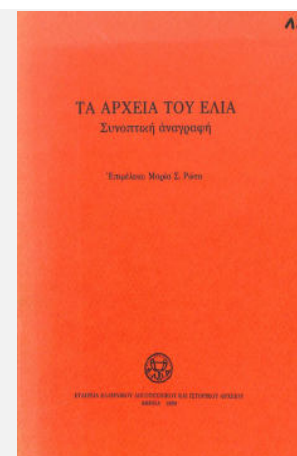
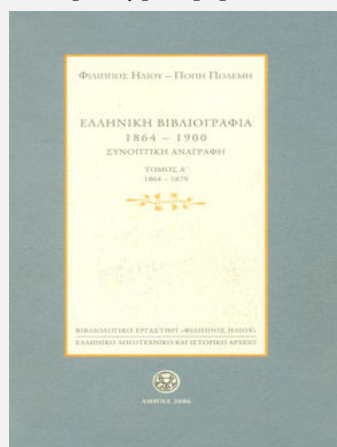
- **Διαρκής ενημέρωση προσκτήσεων**
 - 1990: πρώτος συνοπτικός κατάλογος αρχείων – Μαρία Ρώτα
 - 1990: πρώτη καταγραφή βιβλίων 19^{ου} αιώνα – Πόπη Πολέμη
 - 1988-2003: Τα νέα του Ε.Λ.Ι.Α.
 - Ιστοσελίδα και ηλεκτρονικοί κατάλογοι

- **Συγκέντρωση υλικού**

- αγορές
- δωρεές

- **Χρήση υλικού**

- λειτουργία αναγνωστηρίου
- εκδόσεις
- εκθέσεις
- ομιλίες
- εκπαιδευτικά προγράμματα

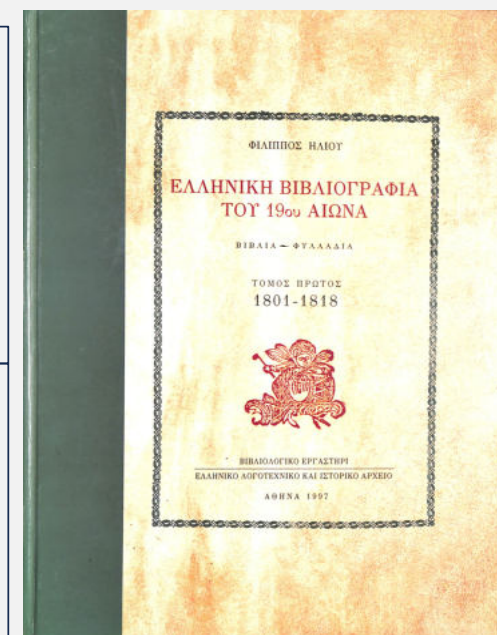

Εκδόσεις ΕΛΙΑ – 314 τίτλοι – οι πιο σημαντικές εκδόσεις

- Ιστορία Ελληνικού Τσιγάρου, 1997
- Ελληνική Βιβλιογραφία του 19^{ου} αιώνα. Τόμος πρώτος 1801-1818, 1998
- Ιστορία Ελληνικής Γλώσσας, 1999
- Το ένδυμα στην Αθήνα, 1999
- Πλωτώ 2002

Εκθέσεις – οι πιο σημαντικές

- Ελευθέριος Βενιζέλος 1910-1920, Νοέμβριος 1990
- Ελευθέριος Βενιζέλος 1921-1936, Φεβρουάριος 1992
- Η Αθήνα των βαλκανικών Πολέμων, Μάρτιος 1993
- Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η εποχή του, Νοέμβριος 1996
- Το Ελληνικό παιχνίδι, Δεκέμβριος 1997
- Κ. Π. Καβάφης. Ο άνθρωπος και η εποχή του, 2003

1997: Ίδρυση ΕΛΙΑ Θεσσαλονίκης

2003: Κτήριο Αγίου Ανδρέου 4

✓ 2009: Ενσωμάτωση στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης

- Έργα αποκατάστασης κτηρίου Αγίου Ανδρέου 5 (2015-2017)

Αρχεία

1500 αρχεία

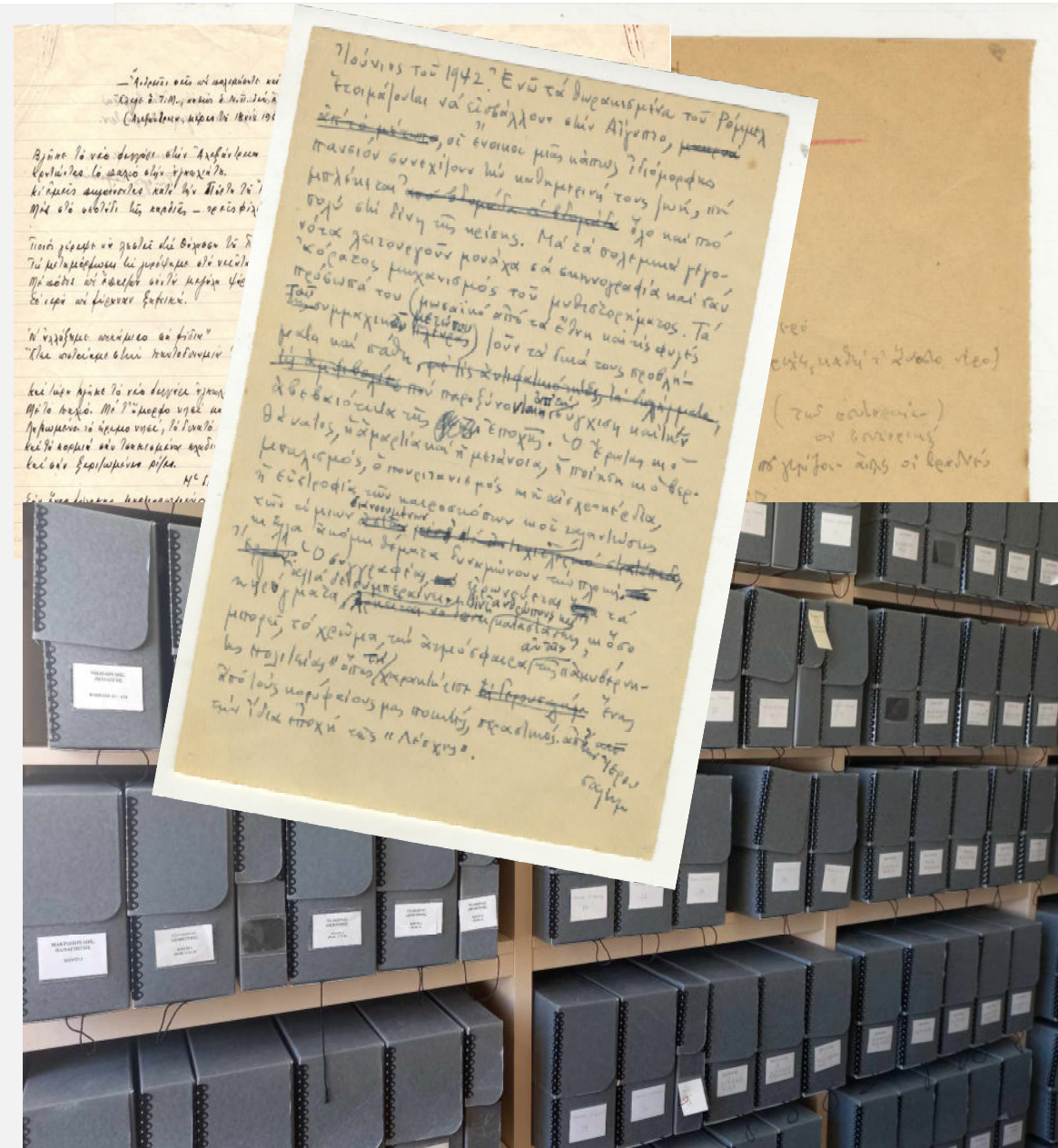
Ιστορικά Αρχεία, Λογοτεχνικά Αρχεία, Αρχεία Παραστατικών Τεχνών, Φωτογραφικό Αρχείο, Αρχείο Ελληνισμού Αιγύπτου.

✓ 1995 Εφαρμογή ΔΙΠΑΠ

757 αρχεία με βάση το ΔΙΠΑΠ

Κατάλογος αρχείων ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ

Αρχειακά κουτιά φύλαξης,
φάκελοι αντιόξινοι

- 2004-2008 Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας"

ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ 120.000 τεκμήρια

φωτογραφίες

καρτ ποστάλ

θεατρικά προγράμματα

παρτιτούρες

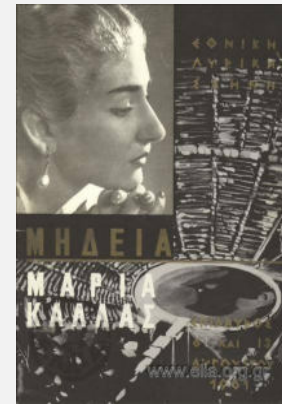
κινηματογραφικές αφίσες

χάρτες

εφημέρια

εξώφυλλα περιοδικών και εφημερίδων

Europeana και SearchCulture

Βιβλιοθήκη ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ

Περισσότεροι από 137.000 τίτλοι (περισσότεροι από 500.000 τόμοι)

✓ 2001 Εφαρμογή Advance GEAC

Ο Ηλεκτρονικός Κατάλογος της Βιβλιοθήκης (OPAC) δίνει τη δυνατότητα αναζήτησης και ανάκτησης των βιβλιογραφικών στοιχείων των εντύπων, των στοιχείων πρόσβασης σε αυτά και την ψηφιακή τους μορφή.

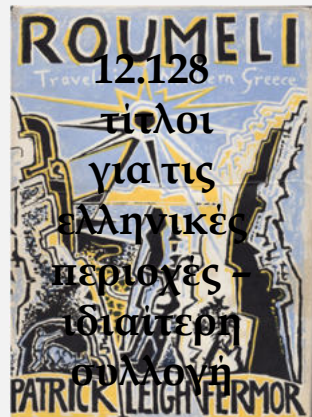
Κουτιά φύλαξης εφημερίδων, υποφάκελοι χάρτινοι, αντιόξινες ζελατίνες κ.ά.

18.100
ελληνικοί
τίτλοι
19^{ου} αιώνα

24.166
τίτλοι
ελληνικής
λογοτεχνίας
20^{ου} αιώνα -
πρώτες
εκδόσεις

12.128
τίτλοι
για τις
ελληνικές
περιοχές -
ιδιαίτερη
συλλογή

2.500
τίτλοι
βιβλίων
τσέπης μικρές
σειρές -
οπάνιες
εκδόσεις

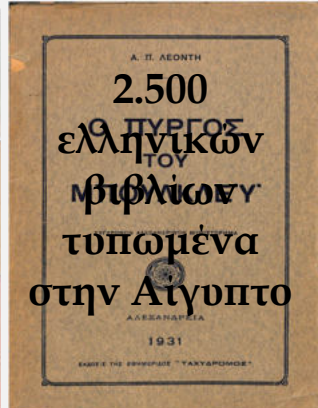
3.000
τίτλοι
παιδικής
λογοτεχνίας

4.500
τίτλοι
σχολικών
βιβλίων

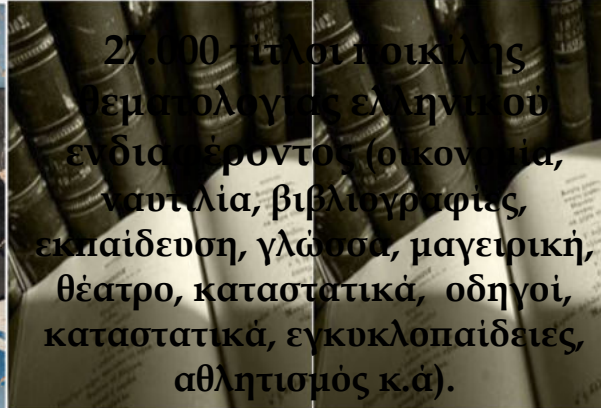
2.500
ελληνικά
ημερολόγια
19^{ου} και 20^{ου}
αιώνα

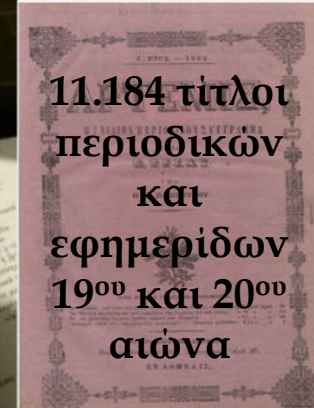
2.500
ελληνικών
βιβλίων
τυπωμένα
στην Αίγυπτο

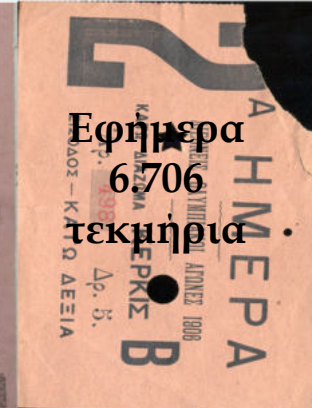
10.000
τίτλοι
ιστορίας

2.000 τίτλοι ποικίλης
θεματολογίας ελληνικού
ενδιαφέροντος (οικονομία,
ναυτιλία, βιβλιογραφίας,
εκπαίδευση, γλώσσα, μαγειρική,
θέατρο, καταστατικά, οδηγοί,
καταστατικά, εγκυκλοπαιδείες,
αθλητισμός κ.ά.).

11.184 τίτλοι
περιοδικών
και
εφημερίδων
19^{ου} και 20^{ου}
αιώνα

Εφημερα
6706
τεκμήρια

Το ΕΛΙΑ / ΜΙΕΤ σήμερα

Συλλογές

- 1.500 αρχεία
- 127.000 βιβλία
- 10.000 εφημερίδες και περιοδικά
- 400.000 φωτογραφίες και καρτ ποστάλ
- 2.000 χάρτες
- 60.000 εφημερα (αφίσες, εισιτήρια, παρτιτούρες, θεατρικά προγράμματα κ.ά.)
- αντικείμενα

✓ Ψηφιοποιημένο υλικό 143.000 τεκμήρια

Εκθέσεις, εκδηλώσεις και εκδόσεις του ΜΙΕΤ
από τις συλλογές του ΕΛΙΑ.

Κατάλογος Αρχείων

Κατάλογος Βιβλιοθήκης

Κατάλογος Ψηφιοποιημένων Συλλογών

Εργαλεία Έρευνας

Βιβλιογραφία Γρηγόριου Ξενόπουλου

Η ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Τα Εβραϊκά Ονοματεπώνυμα στην Ελλάδα από
το αρχείο του Ιωσήφ Σιακκή

Τα παλιά ξενοδοχεία της Αθήνας 1830-1940

Μεγεθυντικός φακός

Το 1821 στο ΕΛΙΑ

Οι δωρεές αρχειακού και έντυπου υλικού
συνεχίζονται.

2000 ερευνητές

Αναβάθμιση καταλόγων

